

STAP-VOOR-STAP AQUAREL

Bomen en bossen

— ANNE-CLAIRE DUVAL-DUMAS —

LEER FLORA, FAUNA EN ANDERE
FANTASTISCHE NATUUR AQUARELLEREN

Gouda, MMXXVI

Inhoud

Technieken

BASISMATERIALEN pagina 7

EERSTE STAPPEN pagina 11

SCHILDEREN IN DE BUITENLUCHT pagina 25

SCHETSBOEKJES pagina 30

Projecten

BOMEN pagina 40

BLOEMEN pagina 82

DIEREN pagina 112

Basismaterialen

Als je net begint met aquarel en toch al snel mooie resultaten wilt zien, heb je eigenlijk maar weinig nodig.

Wat handig is om te kopen:

- Drie penselen: één fijn penseel en twee middelgrote penselen (zie hiernaast voor meer details)
- Een palet met aquarelnapjes: de sets van Dalbe zijn perfect om mee te beginnen. Neem bijvoorbeeld de extra fijne Bréhat-Dalbe-serie uit Bretagne, die heeft prachtige, diepe pigmenten.
- Aquarelpapier van cellulose en katoen: het aquarelpapier van Dalbe biedt een uitstekende prijs-kwaliteitverhouding.
- Een potlood, liefst een beetje zacht (liever B dan HB)
- Een kneedgum
- Een fijne witte viltstift, bijvoorbeeld van Posca, of een witte gelpen
- Een zwarte watervaste viltstift
- Kalkpapier (overtrekpapier)

Wat je waarschijnlijk al in huis hebt:

- Een doekje of oude lap
- Een glazen potje, bijvoorbeeld een lege jampot

DE KEUZE VAN JE PENSELEN

Voor aquarel heb je penselen nodig met haren die water goed vasthouden. Daarom raad ik je aan om aquarelpenselen met een ronde punt te kopen. Penselen worden ingedeeld op maat, afhankelijk van de diameter van de punt. Voor de creaties in dit boek hoef je maar in drie penselen te investeren: een fijn penseel in maat 2 (de 520R van Dalbe is heel goed) en twee middelgrote penselen; eentje in maat 4 en eentje in maat 6. Omdat de onderwerpen in dit boek vrij fijn zijn, heb je geen waspenselen nodig. (Dit zijn brede penselen waarmee je veel verf in één keer kunt aanbrengen.) Toch is het een goed idee om er alvast eentje in huis te hebben, om je technieken later uit te kunnen breiden. Mooie opties zijn bijvoorbeeld de Princeton Neptune in maat 8 of 10 of de Casaneo van Da Vinci.

DE KEUZE VAN JE AQUARELNAPJES

Voor de aquarellen in dit boek is het de moeite waard om te investeren in aquarelverf van extra fijne kwaliteit. De pigmenten daarvan geven je werk subtielere en rijkere kleurnuances. Voel je ook zeker vrij om een paar napjes met bijzondere effecten in je palet op te nemen, zoals granulerende verf — daar gaan we later in dit boek dieper op in.

MIJN FAVORIETE KLEUREN

Gaandeweg kom je er vanzelf achter wat je favoriete kleuren zijn. Voor een eerste basis is het handig om minstens twee groentinten, twee blauwtinten, een geel-, een rood-, een roze- en een oker- of aardetint te hebben. Met zo'n startset kun je al een vrij breed palet aan kleurtonen maken. Zelf vind ik het fijn om een aantal van mijn lievelingskleuren 'kant-en-klaar' in mijn doos te hebben. Op de pagina hiernaast zie je welke kleuren dat zijn. Verder gebruik ik vaak sepia in mengingen, om kleuren donkerder te maken of om te spelen met subtiele kleurschakeringen in boomtakken.

De blauwtinten:

- indigo ❶: dit gebruik ik in heel veel mengingen om andere blauwtinten donkerder te maken. Soms verdiep ik een kleur nog verder met een vleugje Payne's grijs. Bijna elk merk heeft indigo, maar mijn favoriet is die van Sennelier.

Van het merk Daniel Smith gebruik ik graag:

- Maya-blauw ❷: mijn absolute favoriet!
- donker Maya-blauw ❸: dezelfde kleur, maar dan nog intenser. Perfect om contrast toe te voegen zonder granulatie.
- sodaliet ❹: een diepe, donkere kleur die mooi granuleert. Ideaal wanneer je geen egaal vlak wilt, maar juist levendige textuur en diepte.

De groentinten:

- amazoniet (Daniel Smith) ❺: een kleur vol nuances als je hem op zichzelf gebruikt, maar ook ideaal in mengingen, bijvoorbeeld met Maya-blauw.
- olijfgroen ❻: een kleur waar ik van houd omdat hij zo levendig en intens is. Ik meng hem vaak met gebrande terre verte.
- gebrande terre verte ❼: voor mij een onmisbare kleur in mijn palet. Een perfecte kleur, zowel puur als in een menging.
- peryleengroen ❽: deze diepe kleur is ook een van mijn favorieten, omdat hij zo veel mogelijkheden geeft om contrasten te creëren.

Daarnaast gebruik ik nog drie andere groentinten die dicht bij olijfgroen liggen en die ik vaak meng met gebrande terre verte: transparant goudgroen, stil de grain-groen en stil de grain-bruin.

Daniel Smith heeft ook kleuren zoals serpentijn en apatiet, die ongelooflijk mooi granuleren en je werk een unieke textuur geven.

De roze tinten:

- roze kraplak ❾: mijn favoriete roze voor prachtige bloemen, vooral die van Sennelier.
- ultramarijnroze (Daniel Smith) ❿: een geweldige kleur die prachtige effecten oplevert, met schakeringen die naar blauw neigen.
- Potter's Pink ⓫: een zeer zachte tint die tijdens het drogen erg mooi granuleert.
- naphamidebruin ⓬: een heel interessante kleur om contrasten mee te maken, met een bordeauxachtige ondertoon. Deze kleur gebruik ik vaak voor bloemen.

De geeltinten:

- quinacridone goud ⓭: deze warme en levendige tint is een must-have voor mij. Ik gebruik hem veel voor mijn bloemen.
- Napels geel ⓮: op zichzelf is deze kleur wat flets, maar in mengingen met roze is hij echt schitterend.
- Titanium Buff (Daniel Smith) ⓯: dit is een kleur die ik veel gebruik voor dieren, zowel puur als in mengingen.
- natuurlijke omber (Bréhat) ⓰: mijn favoriete kleur om contrasten en schaduwen te maken, zowel bij dieren als bij takken.

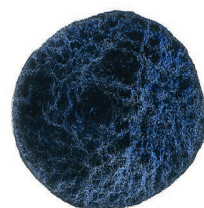
1

2

3

4

5

6

7

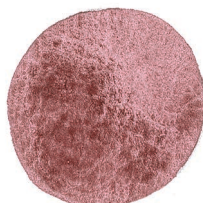
8

9

10

11

12

13

14

15

16

MIJN FAVORIETE KLEUREN

- 1 indigo 2 Maya-blauw 3 donker Maya-blauw 4 sodaliet 5 amazoniet 6 olijfgroen 7 gebrande terre verte
 8 peryleengroen 9 roze kraplak 10 ultramarijnroze 11 Potter's Pink 12 naphtamidebruin 13 quinacridone goud
 14 Napels geel 15 Titanium Buff 16 natuurlijke omber

Projecten

Eenvoudige boom
pagina 42

Lenteboom
pagina 43

Zomerboom
pagina 44

Herfstboom
pagina 46

Kale winterboom
pagina 48

Diepte in gebladerte
pagina 50

Berkenstam
pagina 52

Spar
pagina 54

Sparrentak
pagina 55

Populier
pagina 56

Eik
pagina 58

Kleurnuances op een tak
pagina 60

Eikels
pagina 61

Kastanjeblad
pagina 62

Eikenblad
pagina 63

Boomstronk
pagina 64

Bloeiende stronk
pagina 65

Herfstbladeren
pagina 68

Diepte in gebladerte

— Middelgroot penseel en fijn penseel —

Creëer volume en diepte door lichte en donkere lagen af te wisselen.

Bij dit project geef je het gebladerte diepte door te spelen met lichte en donkere kleuren om de suggestie van schaduw te wekken. ❶ Schilder het gebladerte in verschillende kleuren met een middelgroot penseel. ❷ Schilder de takken met een fijn penseel. ❸ Terwijl de verf nog nat is, voeg je wat vleugjes donkergroen toe aan de takken. ❹ Meng peryleengroen met donkere sepia (of een andere donkere kleur) om een heel donkergroen te krijgen en zet de donkerste gebieden van de bladeren hiermee aan.

Tip: Breng donkere zones aan onder de takken en onder enkele delen van het gebladerte om schaduwen te suggereren. Zo krijg je een mooi diepte-effect.

Klaproos

— Middelgroot penseel —

De bloemblaadjes van de klaproos zijn transparant. Hier laat ik je een techniek zien om die overlappende laagjes van bloemblaadjes weer te geven.

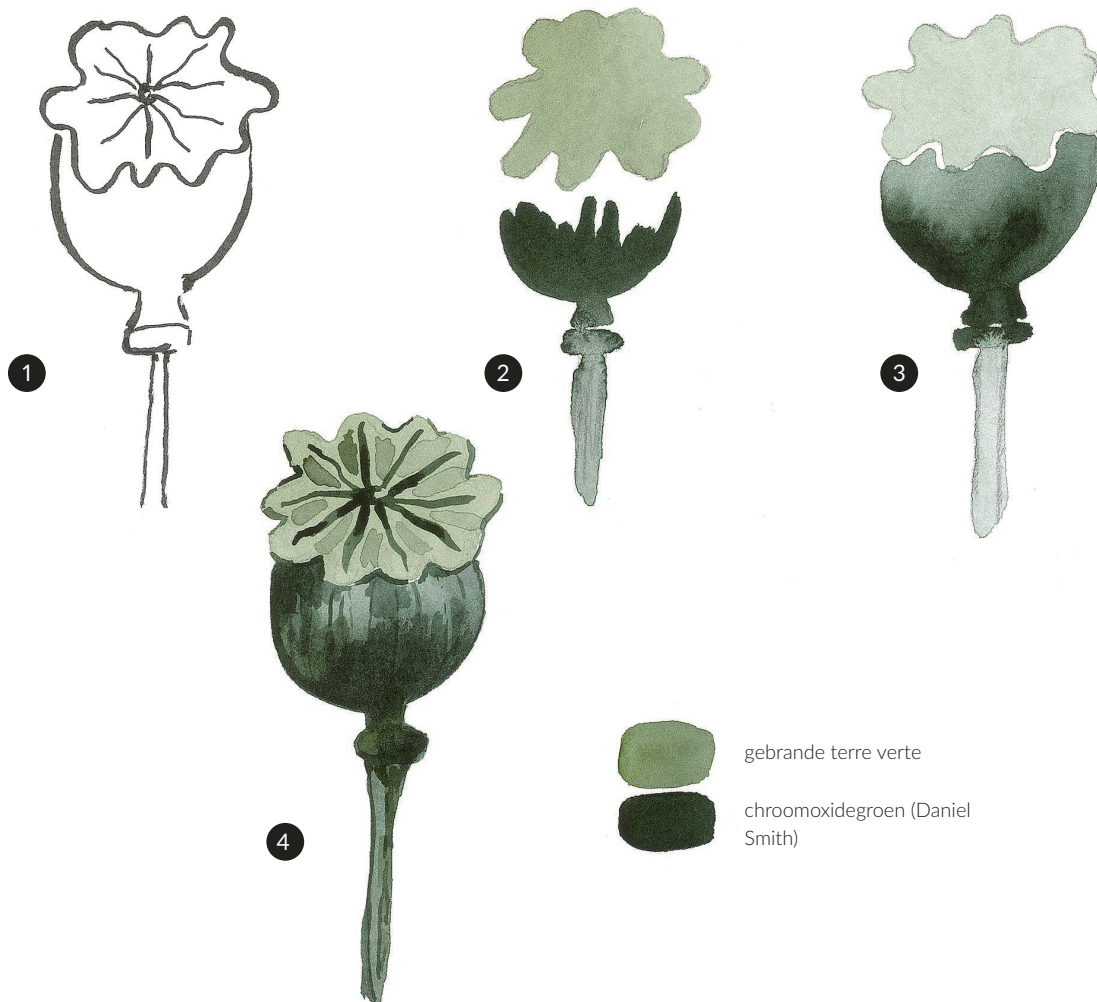

① Schilder in twee delen een ovaal met een vrij geconcentreerde rode jus (hier met papaverrood), en schilder dan nog twee halve cirkels aan weerszijden ertegenaan om één blaadje te maken. ② Schilder op dezelfde manier nog drie bloemblaadjes. Vul het hart met een vleugje Payne's grijs. Laat de uitvloeïngen ontstaan. ③ Laat het geheel lichtjes drogen en schilder dan, met een zeer verdunde rode jus, extra bloemblaadjes boven op de reeds droge lagen, om de transparantie op te bouwen. Voeg opnieuw wat grijs toe in het hart. Schilder ten slotte de steel, wat bladeren en een groene knop. Voeg aan de knop een vleugje van de eerder gebruikte rode jus toe.

Zaaddoos papaver

— Middelgroot penseel en fijn penseel —

Dit zeer grafische element is ideaal voor het verfraaien van een boscompositie.

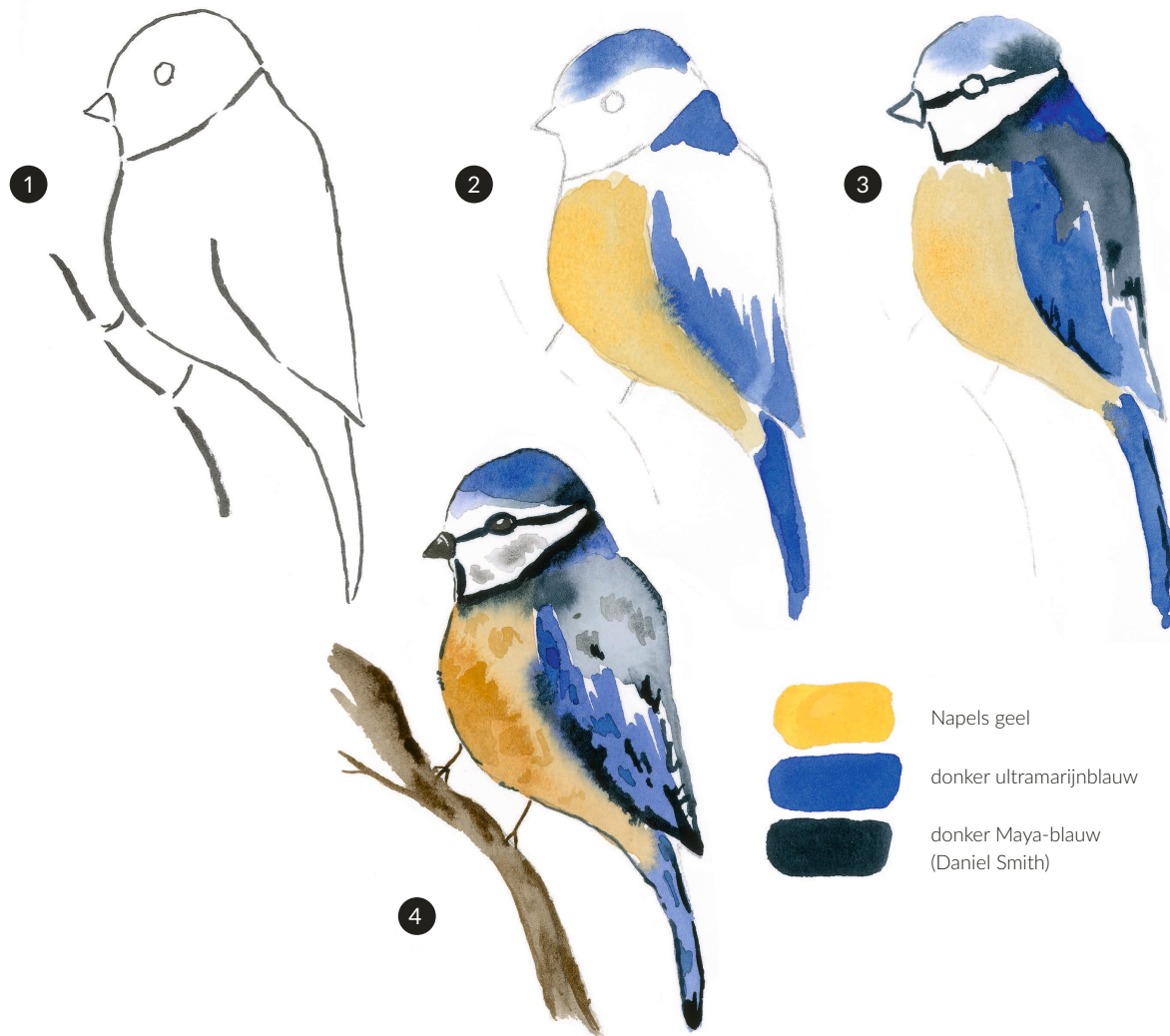
1 Teken de globale vorm van de zaaddoos met het gekartelde hoedje. 2 Schilder het hoedje met een lichtgroene kleur (hier gebruikte ik verdunde gebrande terre verte) en daarna de bol eronder in een donkerder groen (hier chromoxidegroen). 3 Werk de hele zaaddoos af door de kleuren te laten uitvloeien met een vochtig penseel. 4 Voeg details toe met je fijne penseel: de nerven van het hoedje en de bol, wat schaduwen en donkere gebieden op de steel.

Tip: papaverzaaddozen kunnen ook beige, bruinig of grijsig zijn.

Pimpelmees

— Middelgroot penseel, fijn penseel en aquarelpotlood —

Of je hem nu tegenkomt in het bos of gewoon in de tuin, dit kleurrijke vogeltje is altijd leuk om naar te kijken.

1 Teken het silhouet van de vogel op zijn tak. 2 Schilder zijn buik geel met je middelgrote penseel. Spoel je penseel goed uit voordat je verder gaat met de ultramarijnblauwe vleugels en staart, zodat de kleur niet groenig wordt. Als je met geel werkt is het altijd noodzakelijk om deze kleur goed apart te houden en altijd met schoon water te werken. 3 Schilder met een donkerder blauw, zoals donker Maya-blauw, de strepen op de vleugels en kop die zo kenmerkend zijn voor dit vogeltje. 4 Werk de vogel af met een paar details op het droge verenkleed en schilder met je fijne penseel de poten in donkerbruin en de snavel in zwart. Kijk voor de tak waar de pimpelmees op zit nog eens naar p. 60.

